

Resultaten onderzoek vleermuizen

Locatie : Culekampseweg 4 Ingen

Datum : 17-11-2021

Projectnummer : P21-0178

Opdrachtgever : A.C. van Blijderveen

Opgesteld door : K.R. Moonen

Kwaliteitscontrole : I.J.J. Vleut

Kader

A.C. van Blijderveen heeft het voornemen om een bestaande bedrijfshal uit te breiden aan de Culekampseweg 4 te Ingen. In verband met de voorgenomen plannen is in 2021 een toets flora en fauna uitgevoerd (Staro, P21-0110). Hieruit is gebleken dat een gedeelte van het gebouw aan de westzijde mogelijkheden bieden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Om eventuele overtreding van de Wet natuurbescherming te kunnen voorkomen, is een nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen.

Figuur 1. Begrenzing van het plangebied (rode lijn)

Methode

Het vleermuisonderzoek in 2021 is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol van 2021. Het onderzoek naar vleermuizen richt zich op het vaststellen van de functie van het gebied voor vleermuissoorten. De volgende functies voor vleermuizen zijn mogelijk aanwezig binnen het plangebied en zijn onderzocht:

Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten

- Zomerverblijfplaats
- Kraamverblijfplaats
- Paarverblijfplaats & zwermgedrag najaar

Gezien de verspreiding van de vleermuissoorten in Nederland en de beschikbare functies voor vleermuizen binnen het plangebied, zijn de volgende vleermuissoorten binnen en in de omgeving van het plangebied te verwachten: gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Op basis van de functies van het gebied voor vleermuizen en de te verwachten soorten binnen het plangebied is de inspanning en tijdsperiode van het onderzoek vastgesteld. Tabel 1 geeft een overzicht van de bezoekdata, de onderzoeker(s), de onderzochte functie en het moment op de dag en de weersomstandigheden.

De gewone dwergvleermuis gebruikt in de winter massale gebouwen als massa winterverblijfplaats. De gebouwen kenmerken zich vooral door een robuuste bouwstijl, de aanwezigheid van diepe spleetvormige ruimten (spouw, dilatatievoeg, holle vloerelementen etc.) en een ruimte met een dusdanig grote oppervlakte dat er meer dan honderden tot duizenden vleermuizen in kunnen verblijven. In dit geval is ervoor gekozen om geen onderzoek uit te voeren naar massa winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen gedurende de nacht, omdat de woning niet voldoet aan de specificaties van een mogelijke massa winterverblijfplaats. In het gebouw is niet voldoende oppervlakte beschikbaar waarin een grote hoeveelheid gewone dwergvleermuizen kan verblijven.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van verschillende batdetectors (Pettersson D240x en Anabat Walkabout). Vleermuizen maken ultrasoon geluid en met de echo daarvan krijgen ze een geluidsbeeld van de omgeving. Wij kunnen dat geluid met het blote oor niet of nauwelijks horen, maar een batdetector zet het ultrasone geluid om naar een geluidsfrequentie die wij wel kunnen horen. Met de batdetectors die gebruikt zijn tijdens het vleermuisonderzoek is het mogelijk om opnames te maken van de geluiden. De Anabat Walkabout heeft als meerwaarde dat de sonogrammen van de geluiden van de vleermuizen gelijk zichtbaar zijn en in het veld kunnen worden geanalyseerd. De opnames zijn, indien noodzakelijk, achteraf geanalyseerd om met zekerheid de vleermuissoort vast te stellen met behulp van BatExplorer.

Tabel 1. Overzicht veldbezoeken, onderzoekers, onderzochte functies en weersomstandigheden. Onderzoekers: IL = Ivo

Lustenhouwer, JB = Jennifer Bockting. Functies: ZV = zomerverblijfplaats, KV = kraamverblijfplaats, PV = paarverblijfplaats en zwermgedrag, ECMS = zonsopkomst, BCAS = zonsondergang.

Ronde	Datum	Functie	Tijd	BCAS/ECAS	Onderzoeker	Bewolking	Temp °C	Neerslag	Wind (bft)
1	18-5-2021	ZV/KV	21:25 – 0:00	21:28/05:43	IL	Helder	10	Geen	1
2	16-6-2021	ZV/KV	21:55 – 0:25	21:57/05:21	IL	Helder	25	Geen	1
3	27-6-2021	ZV/KV	02:30 – 05:30	21:59/05:24	JB	Licht bewolkt	16	Geen	2
4	6-9-2021	PV	23:45 – 01:45	20:14/06:59	IL	Helder	14	Geen	1
5	27-9-2021	PV	22:00 – 0:00	19:25/07:33	IL	Helder	14	Geen	2

Resultaten

De resultaten van de verschillende rondes zijn opgenomen en weergegeven in de kaarten in bijlage 1.

Foerageergebied

Rond en in de omgeving van het plangebied, met name langs de Culekampseweg, zijn enkele foeragerende en passerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. In figuur 2 is een overzicht gegeven van het foerageergebied dat in het najaarsonderzoek is vastgesteld.

Figuur 2 Foerageergebied najaar, gewone dwergvleermuizen en laatvlieger

Zomerverblijfplaats

Tijdens het onderzoek zijn in het plangebied geen zomerverblijfplaatsen van vleermuizen aangetoond.

Kraamverblijfplaats

Tijdens het onderzoek zijn in het plangebied geen kraamverblijfplaatsen van vleermuizen aangetoond.

Paarverblijfplaatsen

Tijdens het onderzoek zijn geen baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen binnen het plangebied. Ook zijn geen vleermuizen waargenomen met paargedrag. Ten zuiden van het plangebied is een enkele baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Het individu is niet bij het plangebied gekomen. Het is dan ook uitgesloten dat een paarverblijfplaats binnen het plangebied aanwezig is.

Effectbeoordeling en toetsing Wet natuurbescherming

Foerageergebied

Gedurende het onderzoek zijn rond het plangebied foeragerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. Het mogelijk verwijderen van vegetatie zal tot gevolg hebben dat het foerageergebied kleiner wordt of verdwijnt. In de directe omgeving van het plangebied blijft voldoende geschikt foerageergebied voor de vleermuizen aanwezig.

Geadviseerd wordt om werkzaamheden in de daglichtperiode uit te voeren, zodat geen verstoring op foeragerende vleermuizen door kunstlicht plaats kan vinden

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De werkzaamheden hebben geen effect op een verblijfplaats van vleermuizen.

Conclusie

Door het mogelijk verwijderen van vegetatie kan het foerageergebied van vleermuizen kleiner worden of verdwijnen. In de directe omgeving van het plangebied blijft voldoende geschikt foerageergebied voor de vleermuizen aanwezig. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op foeragerende vleermuizen zolang de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd. Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld.

Literatuur

- + Bij12. 2017. Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Lundberg, K., & Gerell, R. 1986. Territorial advertisement and mate attraction in the bat *Pipistrellus pipistrellus*. *Ethology*, 71(2), 115-124.
- + Netwerk Groene Bureaus. 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet Natuurbescherming. Versie juli 2017.
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis. Versie 1.1, maart 2014. RVO-S12-401/BF15896
- + Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging. 2021. Vleermuisprotocol 2021, januari 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

Bijlage 1. Waarnemingen vleermuizen per onderzoeksronde 2021

Pp – *Pipistrellus pipistrellus* – Gewone dwergvleermuis
Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus pipistrellus* – Gewone dwergvleermuis
Aantal = aantal

Pp – *Pipistrellus pipistrellus* – Gewone dwergvleermuis

Es – *Eptesicus serotinus* – Laatvlieger

Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus pipistrellus* – Gewone dwergvleermuis

Es – *Eptesicus serotinus* – Laatvlieger

Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus pipistrellus* – Gewone dwergvleermuis
Getal = aantal